

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

13. Rex Cocin. morte filij sui, edictum impium fuit, Regina baptisatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

amabilem, cordatum, magnanimum, & regno maturum non solum propugnando aduersus Tunchinenses, sed amplificando. Fauebat is Princeps Patribus, & rei Christianæ, quantum Regis parentis obseruantia sineret. Audiuit interdum & aliqua de conditionibus animæ futuris; sed concubinæ amore infano ac perditio, captum, demeratumque pectus, satus illos diuinos aure tenus admittit; eius morbo, & morte in rabiem actus, parum absuit quin eam sequeretur, sui que carnifex immoreretur vltro eius cadaveri. At succurrit illi à quodam asmodeo qui posset illam secum retinere. Eius sibi curauit statuam, cuius caput argento fufum, corpus reliquum ex calamba infiniti pretij arbore. Cum hoc trunco vtrumque magicis artibus animato, noctes ducebat solidas, infomnis, flens, gemens, impos sui amoris, quoad exsucco iam longa infomnia cerebro, exhaustione spirituum, & mæroris pondere oppressus interijt, confirmans in parente quod illic iam inualuerat manifestis sancitum, & terribilibus exemplis, cum iis pessimè, & calamitose tandem agi qui Christianorum Deo eiusque famulis non dubitarent manus conferere. Orbatos dehinc Principis tutela, consolatus est Deus Reginæ baptismate quæ vt filium haberet castum, optarat fieri Christianum, habitura vtique simul viuum & sanum. Hæc sublimi de rebus Christianis opinione capta, contestabatur se vna Regis ac Domini reuerentia teneri, quo minus se, quod mente iam erat, palam proderet Christianam; mittebat festis solemnioribus, quæ ad splendorem illorum facerent; nec ferebat quenquam Christianis de rebus nisi cum honore se coram loqui; & quos habebat in aula Christianos, iubebat templum frequentare, hortabaturque ad præcepta diuina, & normam viuendi professionis suæ dignam sanctitate.

Præter hoc infelicissimum Edictum, quod morte Principis vindicatum, opinati sunt Christiani, cursum item Euangelij retardauit belli apparatus ad Regem Tunchini repellendum qui terra, marique Cocincinam exercitu duplici adoriebatur (de quo erit inferius dicendum) passim nihilominus ingenti numero ethnici ad Christum accessere, hic duo supra sexaginta; sedecim illic supra octingentos, mille ducenti triginta tres alibi, & quidem nonnulli literis, & nobilitate præcipui, quos inter vidua defuncti Regis, Mariæ nomen ex baptismate sortita, ingenij supra feminam acuti, Sinarum scientiis ornata, proin nostrarum etiam cupida; quare librum auidè perlegens idioma Sinarum elegantissimo, ab nostris compositum, tota inhorruit ad noctem ignorantie faneftam, qua se vidit inuolui, ne scintilla quidem ex iis quas triserat literis, Deum sibi monstrante à quo esset, & finem quod tenderet. Hoc demum agnito Christianam professa, communem proborum læticiam accessione nobili cumulauit. Viam inijt Deus mirabiliorem ad conuersionem alterius in Prouincia Rantana. Maritum habuerat, famosum ex sanctissimis illis Bonziis lycophantam, qui structo sibi ex animantium ossibus; rostris & capitibus auium, altari, prodigiosum

13.
Rex Cocin.
morte filij
sui, edictum
impium fuit,
Regina bap-
tistatur.

quiddam inde afflari prædicabat in sacrificia quæ illi altari imponeret. Sed hæc Buzomio narrabat, in extremis agentem, fuisse spiritu correptum cuius nullum unquam indicium, dederat & diserte sibi affirmasse, legem in qua catenus vixisset totam esse ex dolis, falsisque compactam; te vero, subdebat, fortunatam! quæ paucis hinc annis habitura es Doctorem æternæ salutis, illustrem peregrinum, postremo ex orbe per maria omnia huc appulsum. Si quid tibi coræ anima est, & animæ salus, docenti aures dato; & morem eius consiliis gerito. Hæc verò locutum expirasse: ipsa triennio, ad vaticinij exitum suspensa, non dubitavit Buzomium ab eo sibi descriptum fuisse, illo igitur audito, propensè admodum Christo nomen dedit. Ibidem puer Christianus medico suo vitam dedit, à quo pronuntiabatur proximè moriturus. Parentes Neophyti, quibus erat oculis carior, tam sæuo perculsi nuntio, fletu, & precibus vitam illi posebant à Deo, cuius erga complures alios ostenta potentia, & clementia orando retractabant (erat certè Deus in Rantanos fideles, miraculorum liberalissimus.) Ego vero inquit medicus, illi Deo, à quo id petitis, quod nisi à Deo fieri non potest, iuratus me obligo, si puer nocte hac moriturus, nocte hac sanetur, fore me postridiè Christianum, post quæ summo mane in euentum arrectus puerum reuifit, quem ut vidit valentem, & vegetum sibi obuiam prodire, obstupuit scilicet magnitudine portenti, & viam extemplo multis cum lacrimis ceterens ad Patrem adiit, Christi vnâ futurus & discipulus, & præco, & testis oculatus, nec esse alium à Christo Deum, cui natura pareret vniuersa. Transeamus nunc ad beatas mortes, puerorum imprimis baptismi candorem in cælum ferentium. Erant eæ tam crebræ, vt legem Christianam, mortuorum legem vocarent ethnici, & quantum vitæ metuebant caducæ & fragili, tantum sibi cauendum ab æterna miseri statuebant; Sciabinus ille, de quo nuper, Regi à consiliis intimos, & multis legationibus probatus, tam potens fuit religionis Christianæ, ac tam nobile ornamentum, vt cum in Senatu graue, si quod in regno, negotium, illi omnes mandarent, vna abiudicaret ab eo ethnici, quod tam suspectum negotium Christiano malè crederetur; imo, ait Regi, qui aderat filius, non possunt melius eius momenti negotia quam Christianis credi, quod præter altam prudentiam, fidem exigant summam cum summa æquitate, qualem Christi lex iubet, & Paulus ex ea vitam agens; luculenter obseruat. Enimvero ad munus impostum, Exercitijs S. Ignatij comparauit sese; fusi que tanti apud Deum vt in legatione Sianensi tempestatem sedaret, cunctis horæ sibi supremæ exitium instare gementibus: regressus enim in cellulam, vbi diem fecit orando transigebat, post cruentam sui flagellationem foras prodit, & demissis in mare sacris reliquijs, breui fluctus turbatos composuit. Hic ergo (quem iniquum fuit non saltem obiter meminisse) dum in cellam à Rege reuocatur, nocte compellitur in angustum mapale succedere.

14.
Lex Christi.
lex mortuorum.